Torsdagen, 16 september 2021

P9_TA(2021)0395

Mediefrihet och ytterligare urholkning av rättsstatsprincipen i Polen

Europaparlamentets resolution av den 16 september 2021 om mediefrihet och ytterligare urholkning av rättsstatsprincipen i Polen (2021/2880(RSP))

(2022/C 117/16)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*),

— med beaktande av artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget),

— med beaktande av artikel 49 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),

— med beaktande av den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna och tillhörande rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (*Europadomstolen*),

— med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna,

— med beaktande av rättspraxis från Europeiska unionens domstol (*EU-domstolen*) och Europadomstolen,

— med beaktande av kommissionens motiverade förslag till rådets beslut av den 20 december 2017 om fastslående av att det finns en klar risk för att Republiken Polen allvarligt åsidosätter rättsstatsprincipen, utfärdat i enlighet med artikel 7.1 i EU-fördraget (COM(2017)0835),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1808 av den 14 november 2018 om ändring av direktiv 2010/13/EU om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (*direktivet om audiovisuella medietjänster*), mot bakgrund av ändrade marknadsförhållanden ([1]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2092 av den 16 december 2020 om en generell villkorlighetsordning för skydd av unionsbudgeten ([2]) (*förordningen om villkorlighet i samband med rättsstatsprincipen*),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens ([3]),

— med beaktande av sin resolution av den 18 december 2019 om allmän diskriminering och hatpropaganda som drabbar hbti-personer samt ”hbti-fria zoner” ([4]),

— med beaktande av sin resolution av den 11 mars 2021 om förklaringen om EU som en frihetszon för hbtqi-personer ([5]),

— med beaktande av sin resolution av den 16 januari 2020 om de pågående utfrågningarna inom ramen för artikel 7.1 i EU-fördraget: Polen och Ungern ([6]),

([1]) EUT L 303, 28.11.2018, s. 69.
([2]) EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 1.
([3]) EUT L 57, 18.2.2021, s. 17.
([4]) EUT C 255, 29.6.2021, s. 7.
([5]) Antagna texter, P9_TA(2021)0089.
([6]) Antagna texter, P9_TA(2020)0014.

Torsdagen, 16 september 2021

— med beaktande av sin resolution av den 7 oktober 2020 om inrättande av en EU-mekanism för demokrati, rättsstatlighet och grundläggande rättigheter ([7]),

— med beaktande av sin resolution av den 17 september 2020 om förslaget till rådets beslut om fastslående av att det finns en klar risk för att Republiken Polen allvarligt åsidosätter rättsstatsprincipen ([8]),

— med beaktande av sin resolution av den 24 juni 2021 om 2020 års rapport från kommissionen om rättsstatsprincipen ([9]),

— med beaktande av sin resolution av den 8 juli 2021 om utarbetande av riktlinjer för tillämpningen av den generella villkorlighetsordningen för skydd av unionsbudgeten ([10]),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 30 september 2020 *2020 års rapport om rättsstatsprincipen – Rättsstatssituationen i EU* (COM(2020)0580),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 juli 2021 *2021 års rapport om rättsstatsprincipen – Situationen när det gäller rättsstatsprincipen i Europeiska unionen* (COM(2021)0700),

— med beaktande av skrivelsen av den 8 mars 2021 från Europarådets kommissarie för mänskliga rättigheter till Polens premiärminister om två lagförslag om mediesektorn i Polen ([11]),

— med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. I artikel 2 i EU-fördraget stadgas att unionen ska bygga på värdena respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter.

B. Enligt artikel 47 i stadgan kräver den grundläggande rätten till ett effektivt rättsmedel tillgång till en ”oavhängig” domstol. Politiskt inflytande eller kontroll av rättsväsendet och liknande hinder för enskilda domares oberoende har ofta lett till att rättsväsendet inte har kunnat fullgöra sin roll att utöva oberoende kontroll av den verkställande och lagstiftande maktens godtyckliga maktutövning.

C. Mediefrihet är en av hörnpelarna och garantierna för en fungerande demokrati och rättsstat. Mediernas frihet, mångfald och oberoende och journalisters säkerhet är avgörande delar av rätten till yttrande- och informationsfrihet och är väsentliga för EU:s och medlemsstaternas demokratiska funktionssätt. De offentliga myndigheterna bör anta ett regelverk som främjar en utveckling av medier som präglas av frihet, oberoende och mångfald.

D. Polen har, tillsammans med vissa andra medlemsstater, ännu inte genomfört alla krav i direktivet om audiovisuella medietjänster (direktiv (EU) 2018/1808), särskilt kraven på oberoende för den nationella tillsynsmyndigheten för mediemarknaden.

E. Europeiska audiovisuella observationsorganet inom Europarådet kom 2019 fram till att det fanns anledning till oro för de polska medietillsynsmyndigheternas oberoende med avseende på genomförandet av utnämningsförfarandena och ansvarsskyldigheten inför det nationella radio- och tv-rådet (KRRiT). Man drog också slutsatsen att rådet för de nationella medierna (RMN) inte hade ”lämpliga garantier för en funktionell självständighet från politiska partier och regeringen” ([12]).

([7]) Antagna texter, P9_TA(2020)0251.
([8]) Antagna texter, P9_TA(2020)0225.
([9]) Antagna texter, P9_TA(2021)0313.
([10]) Antagna texter, P9_TA(2021)0348.
([11]) Referens: CommHR/DM/sf 007-2021.
([12]) Cappello M. (ed.), *The independence of media regulatory authorities in Europe* (”Medietillsynsmyndigheters oberoende i Europa”), IRIS Special, Europeiska audiovisuella observationsorganet, Strasbourg, 2019.

F. I februari 2021 lades ett förslag fram om att införa en reklamskatt, vilket senare drogs tillbaka på grund av stark kritik mot dess negativa inverkan på mediefriheten och mediernas mångfald. Den 10 februari 2021 gjorde omkring 45 privata mediekanaler i Polen ett uppehåll i sina sändningar och visade i stället svarta skärmar med slagord i 24 timmar, i protest mot den föreslagna reklamskatten, och omkring 40 programföretag skrev i ett öppet brev till de polska myndigheterna att den nya skatten skulle försvaga medierna och kanske tvinga vissa medieföretag med verksamhet i Polen att stänga, vilket skulle begränsa valmöjligheterna för deras målgrupper.

G. Den 11 augusti 2021 röstade den polska sejmen igenom ett lagförslag som innebär att enbart företag som är majoritetsägda av enheter från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska få inneha sändningstillstånd. Detta lagförslag röstades ned av den polska senaten den 9 september 2021, vilket inte innebär att lagstiftningsprocessen är avslutad, eftersom den polska sejmen har möjlighet att upphäva detta beslut.

H. TVN24, ett oberoende medieföretag inom den USA-baserade Discoverykoncernen, skulle drabbas direkt av lagförslaget. Ett beslut om förlängning av TVN24:s sändningstillstånd har ännu inte fattats i Polen, trots att programföretaget begärde en förlängning i februari 2020. Den polska medietillsynsmyndigheten (KRRiT) bör utfärda sitt beslut om ett nytt sändningstillstånd innan det nuvarande tillståndet löper ut, dvs. före den 26 september 2021.

I. På grund av KRRiT:s passivitet har Discoverykoncernen ansökt om sändningstillstånd för TVN24-kanalen hos de nederländska myndigheterna och även fått ett sådant.

J. I Reportrar utan gränsers internationella pressfrihetsindex från 2021 ligger Polen på 64:e plats, dess lägsta rankning någonsin, ned från 18:e plats 2015.

K. Den 7 maj 2021 slog Europadomstolen fast att myndigheternas agerande för att utse en av domarna i författningsdomstolens panel i ärendet med det ansökande företaget hade inneburit att den panel som hade prövat ärendet inte hade varit en ”domstol som inrättats enligt lag” och att sökandens ”rätt till en rättvis rättegång” hade kränkts ([13]).

L. Den 2 mars 2021 slog EU-domstolen fast att successiva ändringar av lagen om Nationella domstolsrådet, vilka lett till ett avskaffande av den faktiska domstolskontrollen av detta råds beslut att lägga fram förslag om utnämning av kandidater till domare i Högsta domstolen till presidenten, kan strida mot EU-rätten ([14]).

M. Den 29 mars 2021 lämnade Polens premiärminister in en ansökan till den allmänt omstridda och illegitima ”författningsdomstolen” om att överväga huruvida de bestämmelser i EU-fördraget som rör EU-rättens företräde och ett faktiskt rättsligt skydd är förenliga med den polska författningen ([15]).

N. Genom beslut av den 14 juli 2021 beviljade EU-domstolen interimistiska åtgärder som begärts av kommissionen i enlighet med artikel 279 i EUF-fördraget avseende funktionen för den disciplinära kammaren i Högsta domstolen i Polen och upphävandet av ytterligare bestämmelser i polsk lagstiftning som påverkar rättsväsendets oberoende ([16]).

O. Den 14 juli 2021 slog den illegitima polska ”författningsdomstolen” fast att EU-domstolens interimistiska beslut om domstolsstrukturen i Polen var oförenliga med den polska författningen ([17]).

P. Den 15 juli 2021 slog EU-domstolen i sin dom i mål C-791/19 ([18]) fast att bestämmelserna om disciplinåtgärder mot domare i Polen inte är förenliga med EU-rätten.

([13]) Dom av den 7 maj 2021, *Xero Flor w Polsce sp. z o.o.* mot *Polen*.
([14]) Domstolens dom av den 2 mars 2021, *A.B. m.fl.*, C-824/18, ECLI:EU:C:2021:153.
([15]) Ansökan i pågående mål K 3/21; dom från den illegitima ”författningsdomstolen” väntas den 22 september 2021.
([16]) Domstolens föreläggande av den 14 juli 2021, *kommissionen mot Polen*, C-204/21 R, ECLI:EU:C:2021:593.
([17]) Författningsdomstolens dom av den 14 juli 2021, mål P 7/20.
([18]) Domstolens dom (stora avdelningen) av den 15 juli 2021, *Europeiska kommissionen mot Republiken Polen*, C-791/19, ECLI:EU:C:2021:596.

Q. Den 20 juli 2021 skickade kommissionen en skrivelse till Polen om alla åtgärder som vidtagits eller planeras för att till fullo följa domstolens beslut och alla åtgärder som krävs för att till fullo följa domen. De polska myndigheterna svarade kommissionen den 16 augusti 2021.

R. Den 22 juli 2021 slog Europadomstolen fast att Högsta domstolens disciplinära kammare inte är en ”oavhängig och opartisk domstol som inrättats enligt lag” och inte uppfyller den standard för ”rätt till en domstol som inrättats enligt lag” som garanteras i artikel 6.1 i den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna ([19]).

S. Den 7 september 2021 beslutade kommissionen att tillsända Polen en formell underrättelse i enlighet med artikel 260.2 i EUF-fördraget för att landet inte vidtagit de åtgärder som krävs för att fullt ut följa EU-domstolens dom av den 15 juli 2021, enligt vilken den polska lagen om disciplinåtgärder mot domare inte är förenlig med EU-rätten.

T. Den 7 september 2021 begärde kommissionen att EU-domstolen skulle ålägga Polen ekonomiska påföljder för att säkerställa efterlevnad av domstolens beslut av den 14 juli 2021 om interimistiska åtgärder avseende funktionen för den disciplinära kammaren i Högsta domstolen i Polen och upphävandet av ytterligare bestämmelser i polsk lagstiftning som påverkar rättsväsendets oberoende.

U. I juni 2021 tillkännagav Polens biträdande justitieminister att den regerande koalitionen arbetade med ett lagförslag avsett att förbjuda ”hbt-propgaganda”.

V. Den 14 juli 2021 beslutade kommissionen att inleda överträdelseförfaranden mot Ungern och Polen avseende jämlikhet och skydd av grundläggande rättigheter, i synnerhet som reaktion på förklaringen om ”hbt-ideologifria zoner”. I en skrivelse från september 2021 ([20]) ansåg kommissionens avdelningar att principen om icke-diskriminering vid genomförandet av de europeiska struktur- och investeringsfonderna inte var säkerställd och beslutade därför att lägga ändringarna av React-EU-programmet på is i samband med de regionala operativa programmen för fem lokala polska myndigheter.

W. I en Flash Eurobarometer-undersökning från augusti 2021 instämde den stora majoriteten av respondenterna i att EU bör ge medlemsstaterna medel bara på villkor att deras regeringar tillämpar rättsstatliga och demokratiska principer. Denna siffra var mycket hög också i Polen (72 %) ([21]).

Mediefrihet

1. Europaparlamentet påminner om att det i sina tidigare resolutioner har uttryckt oro över tidigare antagna och nyligen föreslagna ändringar av den polska medielagstiftningen som innebär en omformning av public service-företaget till ett programföretag i regeringens tjänst. Parlamentet påminner om att artikel 54 i den polska författningen garanterar yttrandefrihet och förbjuder censur.

2. Europaparlamentet kritiserar i starkast möjliga ordalag lagförslaget ”Lex TVN”, som antagits av sejmen. Parlamentet anser att det utgör ett försök att tysta kritiskt innehåll och ett direkt angrepp på mediepluralismen, och att det också kränker de grundläggande rättigheterna enligt stadgan och fördragen, EU:s lagstiftning om den inre marknaden och internationell människorättslagstiftning och handelsrätt, såsom direktivet om audiovisuella medietjänster. Sejmen uppmanas eftertryckligen att beakta senatens överläggningar och efterföljande förkastande av lagförslaget.

3. Europaparlamentet är djupt oroat över den fortsatta försämringen av mediefriheten i Polen och de olika reformer som den regerande koalitionen har genomfört för att minska mångfalden och begränsa kritiska röster i medierna. Parlamentet är djupt oroat över bekräftelsen att ett statskontrollerat oljebolag, PKN Orlen, förvärvar koncernen Polska Press, till och med före det slutgiltiga resultatet av den polska ombudsmannens överklagande mot konkurrensmyndigheten. Parlamentet är djupt oroat över de redaktionella förändringar som PKN Orlens ledning inlett inom Polska Press, trots ett pågående

([19]) Europadomstolens dom av den 22 juli 2021, *Reczkowicz mot Polen* (ansökan nr 43447/19).
([20]) Ares(2021)5444303 – 3.9.2021.
([21]) Flash Eurobarometer – Tillståndet i Europeiska unionen, IPSOS, augusti 2021.

överklagande som tillfälligt hindrar PKN Orlen från att utöva sina rättigheter som intressenter. Parlamentet fördömer skarpt de uttalanden från ansvariga personer inom PKN Orlen där de avvisar domstolsavgörandet som irrelevant ([22]).

4. Europaparlamentet är djupt oroat över försämringen när det gäller de polska public service-medierna och deras underlåtenhet att fullgöra sitt offentliga uppdrag, som kännetecknas av mångfald, opartiskhet, balans och oberoende, vilket är en rättslig skyldighet enligt artikel 21.1 i radio- och tv-lagen från 1992.

5. Europaparlamentet fördömer skarpt de fortsatta smutskastningskampanjerna i public service-medierna mot domare, journalister och politiker som är kritiska mot den nuvarande regeringen, däribland rättegångar som en strategi mot offentligt engagemang (s.k. SLAPP) vilka initieras av statliga organ, regeringstjänstemän, statsägda företag eller personer med nära band till regeringskoalitionen. Parlamentet uppmanar de polska myndigheterna att i samarbete med journalistorganisationer övervaka och rapportera om angrepp på journalister och om rättegångar som syftar till att tysta eller skrämma oberoende medier, och att garantera tillgång till lämpliga rättsmedel.

6. Europaparlamentet anser att bindande EU-regler som ger oberoende medier och journalister ett kraftfullt och konsekvent skydd mot ogrundade rättegångar som syftar till att tysta eller skrämma dem i EU behövs för att hjälpa till att sätta stopp för denna otillbörliga praxis, och betonar att parlamentet för närvarande arbetar med ett initiativbetänkande om s.k. SLAPP.

7. Europaparlamentet välkomnar kommissionens nya initiativ för att utfärda en rekommendation om att garantera journalisters säkerhet i Europeiska unionen. Parlamentet uppmanar kommissionen att utan dröjsmål lägga fram en rättsakt om mediefrihet ([23]).

8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att direktivet om audiovisuella medietjänster genomförs korrekt, särskilt när det gäller medietillsynsmyndigheternas oberoende, insyn i medieägandet och mediekompetens. Parlamentet uppmanar kommissionen att konkret använda sig av överträdelseförfaranden i situationer där medlemsstaterna tillämpar dessa bestämmelser på ett felaktigt eller ofullständigt sätt.

9. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till de polska myndigheterna att fullt ut genomföra Europarådets rekommendation av den 13 april 2016 om skydd för journalistik och journalisters och andra medieaktörers säkerhet ([24]).

10. Europaparlamentet uttrycker sitt fulla stöd för de fredliga protesterna mot de reformer från den polska regeringen som ytterligare urholkar mediefriheten i Polen.

EU-rättens företräde samt rättsväsendets och andra institutioners oberoende

11. Europaparlamentet välkomnar kommissionens senaste initiativ avseende rättsväsendets oberoende. Parlamentet anser dock att snabbare åtgärder, så som det upprepade gånger har efterlyst, skulle ha hjälpt till att undvika den fortsatta urholkningen av rättsväsendets oberoende i Polen. Parlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen om att inleda överträdelseförfaranden avseende lagstiftningen om den illegitima ”författningsdomstolen” och dess olagliga sammansättning, Högsta domstolens kammare för extraordinär kontroll samt Nationella domstolsrådet.

12. Europaparlamentet är djupt oroat över att de polska myndigheterna på senare tid uppsåtligen och systematiskt har brutit mot rättsstatsrelaterade domar och föreläggande från EU-domstolen. Parlamentet uppmanar de polska myndigheterna att rätta sig efter de olika domarna från EU-domstolen och Europadomstolen avseende sammansättningen och organisationen av den illegitima ”författningsdomstolen” och Högsta domstolens disciplinära kammare, i syfte att uppfylla de normer för rättsväsendets oberoende som Polen förbundit sig att följa.

([22]) *Poland: Purge of editors begins despite court ruling suspending purchase of Polska Press* (”Polen: utrensning av redaktörer inleds trots domstolsavgörande om hävande av uppköpet av Polska Press”), Internationella pressinstitutet, 30 april 2021.

([23]) *För en ”EU-rättsakt om mediefrihet”*, anförande inför Europaparlamentets utskott för kultur och utbildning den 19 april 2021.

([24]) Rekommendation CM/Rec(2016)4 från ministerkommittén till medlemsstaterna om skydd för journalistik och journalisters och andra medieaktörers säkerhet.

13. Europaparlamentet upprepar sitt fördömande av bruket att åtala och trakassera domare som är kritiska mot den polska regeringen. Parlamentet uppmanar den disciplinära kammaren i sin nuvarande sammansättning att avsluta all sin verksamhet och alla sina ärenden, inklusive rättsliga ärenden, och att återinsätta alla domare som den har entledigat från sina tjänster, även de domare som fortfarande hindras från att utöva sitt ämbete trots att de framgångsrikt har överklagat kammarens avstängning av dem inför domstol, eftersom de slutliga domarna från överklagandet därefter konstant ignoreras av ordförandena i de domstolar där de tjänstgör.

14. Europaparlamentet begär att det allmänna åklagarämbetet och justitieministerns kansli ska separeras i enlighet med Venedigkommissionens rekommendationer ([25]). Parlamentet framhåller yttrandet från EU-domstolens generaladvokat i det pågående målet och uppmanar kommissionen att bli mer proaktiv i att inleda ett överträdelseförfarande avseende åklagarmyndigheternas oberoende.

15. Europaparlamentet upprepar att den grundläggande principen om EU-rättens företräde är en hörnsten i EU-rätten i enlighet med EU-domstolens fasta rättspraxis. Parlamentet påminner om att samtliga medlemsstater enats om att foga en förklaring om detta företräde till Lissabonfördraget. Parlamentet påminner om att verkningarna av denna princip är bindande för alla organ i en medlemsstat, utan att bestämmelser i nationell rätt, inbegripet konstitutionella bestämmelser, kan förhindra detta. Parlamentet fördömer alla försök att undergräva denna princip.

16. Europaparlamentet uppmanar Polens premiärminister att inte ifrågasätta EU-rättens företräde framför nationell lagstiftning och att dra tillbaka sitt förslag, som är under behandling av den illegitima ”författningsdomstolen”, om att se över författningsenligheten hos vissa delar av EU-fördragen.

17. Europaparlamentet uppmanar den allmänne åklagaren att dra tillbaka sitt förslag inför den illegitima ”författningsdomstolen” avseende författningsenligheten hos artikel 6 i den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna.

18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att övervaka alla de frågor som redan pekats ut, begära interimistiska åtgärder när ärenden som rör rättsväsendet hänskjuts till EU-domstolen samt begära ekonomiska påföljder vid bristande efterlevnad av EU-domstolens domar.

Vidare bedömning av situationen för rättsstaten i Polen

19. Europaparlamentet beklagar bristen på framsteg och den försämrade situationen för rättsstaten i Polen sedan sin resolution av den 17 september 2020, liksom att den polska regeringen inte har tagit hänsyn till rekommendationerna i denna resolution. Parlamentet framför dessa rekommendationer på nytt.

20. Europaparlamentet noterar det tillkännagivande om undantagstillstånd som utfärdats av Polen och andra medlemsstater som gränsar till Belarus. Parlamentet noterar med oro den humanitära situationen vid gränsen och fördömer de belarusiska myndigheternas försök att utnyttja migranter, däribland asylsökande, som ett politiskt verktyg och ett hybridhot mot Polen och andra medlemsstater, som en reaktion på deras stöd till den demokratiska oppositionen i Belarus. Parlamentet efterlyser ett enat svar från EU för att hitta lösningar på denna situation. Parlamentet uppmanar myndigheterna i Polen och andra berörda medlemsstater att se till att EU:s asyl- och återvändandelagstiftning och internationell människorättslagstiftning respekteras fullt ut även under denna nödsituation, inbegripet tillgång till asyl och tillträde för medier och organisationer i det civila samhället till gränsområdet, och att beakta riktlinjerna från FN:s flyktingkommissariat (UNHCR) och Europarådets organ. Parlamentet uppmanar kommissionen att i sin egenskap av fördragens väktare säkerställa efterlevnad av relevant EU-rätt. Parlamentet uppmanar andra medlemsstater att visa solidaritet och bistå de berörda medlemsstaterna, bland annat genom omplacering av asylsökande.

21. Europaparlamentet upprepar den djupa oro som det uttryckt i sina resolutioner över försöken att kriminalisera tillhandahållandet av sexualundervisning i Polen, och insisterar på att åldersanpassad och evidensbaserad allsidig sexual- och samlevnadsundervisning är nyckeln till att bygga upp unga människors förmåga att skapa sunda, jämlika, trygga och säkra relationer, fria från diskriminering, tvång och våld.

([25]) Yttrande nr 892/2017 av den 11 december 2017.

22. Europaparlamentet är bestört över de föreslagna ändringarna av utbildningslagen och vissa andra lagar samt de antagna ändringar av förordningen om pedagogisk tillsyn av den 1 september 2021 ([26]) som skulle begränsa utbildningens självständighet genom en överföring av befogenheter från lokala till centrala myndigheter, utövande av kontroll över rektorer samt skärpt övervakning av icke-statliga organisationer som bidrar till skolundervisningen.

23. Europaparlamentet upprepar sin djupa oro över angreppen på kvinnors rättigheter i Polen, särskilt bakslaget mot kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter efter det avgörande av den illegitima ”författningsdomstolen” som offentliggjordes i den officiella tidningen (Dziennik Ustaw) den 27 januari 2021.

24. Europaparlamentet välkomnar utnämningen av en ny polsk kommissarie för mänskliga rättigheter i juli 2021 efter att hans föregångares mandatperiod hade löpt ut i september 2020.

25. Europaparlamentet är oroat över att rådet sedan december 2018 endast hållit en utfrågning enligt artikel 7.1 om rättsstaten i Polen. Rådet uppmanas eftertryckligen att utfärda konkreta rekommendationer till Polen, såsom föreskrivs i artikel 7.1 i EU-fördraget, och att ge tidsfrister för när dessa rekommendationer ska ha genomförts. Parlamentet uppmanar rådets nuvarande och kommande ordförandeskap att behålla utfrågningarna om Polen på rådets agenda. Parlamentet är bekymrat över hållningen hos flera på varandra följande rådsordförandeskap att inte längre rapportera tillbaka till lämpligt utskott i Europaparlamentet om förfarandena enligt artikel 7.1. Rådet uppmanas kraftfullt att göra detta så snart som möjligt.

26. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till rådet och kommissionen att utvidga räckvidden för utfrågningar enligt artikel 7.1 i EU-fördraget så att de även omfattar frågor som rör grundläggande rättigheter och demokrati, och att inkludera den senaste utvecklingen och bedöma riskerna för brott mot rättsväsendets oberoende, yttrandefriheten, inbegripet mediefriheten, friheten för konsten och vetenskapen, föreningsfriheten samt rätten till likabehandling, så som parlamentet begärt.

27. Europaparlamentet välkomnar de åtgärder som kommissionen vidtagit med avseende på utropandet av ”hbt-ideologifria zoner” av vissa lokala och regionala myndigheter i Polen och dessas oförenlighet med EU:s värden, liksom vikten av icke-diskriminering vid genomförandet av de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Parlamentet uppmanar kommissionen att använda sig av alla rättsliga grunder i överträdelseförfarandena. Parlamentet uppmanar de statliga, lokala och regionala myndigheterna i medlemsstaterna att ställa in allt samarbete med polska myndigheter som utropar ”hbt-ideologifria zoner”. Parlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att avslå ansökningar om EU-finansiering från myndigheter som har antagit sådana förklaringar och att överväga olika sätt att säkerställa skyddet av de slutliga stödmottagarna och kontinuiteten i deras arbete, bland annat genom att överväga alternativ till regionala förvaltningsmyndigheter, såsom direktstöd till organisationer i det civila samhället som är beroende av EU-finansiering för sin verksamhet.

28. Europaparlamentet fördömer skarpt att SLAPP-metoder används också mot aktivister som agerar mot och informerar allmänheten om förklaringarna om frihet från så kallad hbti-ideologi och ”de regionala stadgorna om familjerättigheter”.

29. Europaparlamentet upprepar sin ståndpunkt om förordningen om villkorlighet i samband med rättsstatsprincipen, som trädde i kraft den 1 januari 2021 och i sin helhet är direkt tillämplig i Europeiska unionen och alla dess medlemsstater för alla medel ur EU-budgeten, inklusive medel som sedan dess tilldelats genom det europeiska återhämtningsinstrumentet.

30. Europaparlamentet påminner om att förordningen om villkorlighet i samband med rättsstatsprincipen ger en tydlig definition av begreppet rättsstat, som måste förstås i förhållande till unionens övriga värden, däribland grundläggande rättigheter och icke-diskriminering. Parlamentet uttrycker besvikelse över kommissionens svar till parlamentet i dess skrivelse av den 23 augusti 2021. Parlamentet uppmanar kommissionen att omedelbart aktivera förfarandet enligt artikel 6.1 i förordningen om villkorlighet i samband med rättsstatsprincipen avseende Polen.

31. Europaparlamentet uttrycker allvarlig oro avseende huruvida utkastet till den polska planen för återhämtning och resiliens är förenligt med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens ([27]) och med stadgan. Parlamentet uppmanar kommissionen och rådet att

([26]) Dz.U. 2021 poz. 1618.
([27]) EUT L 57, 18.2.2021, s. 17.

noggrant analysera varje åtgärd som beskrivs i utkastet till den polska planen för återhämtning och resiliens och att godkänna planen endast om det fastställs att de polska myndigheterna har genomfört alla avgöranden från EU-domstolen, i synnerhet när det gäller rättsväsendets oberoende, och att planen inte i ett senare skede skulle leda till att EU-budgeten aktivt bidrar till kränkningar av de grundläggande rättigheterna i Polen.

o

o o

32. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till medlemsstaternas regeringar och parlament, rådet, kommissionen, Regionkommittén och Europarådet.